

Trachelospermum kent veel goede eigenschappen. De plant is wintergroen, bloeit rijk gedurende de zomermaanden en de bloemen geuren bijzonder sterk. Een beschutte standplaats is wel vereist want de Mediterrane plant verdraagt geen strenge vorst.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

Trachelospermum is een klimplant die in Nederland als kuipplant bekend staat maar die ook op een beschutte plaats in de tuin kan groeien. Het plantengeslacht behoort tot de maagdenpalmfamilie, de Apocynaceae en heeft enkele bekende familiegenoten zoals Vinca en Nerium (oleander). Wie de bloemen van deze planten vergelijkt, begrijpt die verwantschap. Ook Asclepias, de zijdebloem, behoort tot de maagdenpalmfamilie. Trachelospermum telt circa 30 soorten die allemaal in de subtropische en tropische delen van de wereld groeien. Slechts één soort groeit van nature in Noord-Amerika. Vrijwel alle soorten zijn klimmers die zich met windende stengels overal langs omhoog slingeren. Kenmerkend voor alle soorten is het melksap dat bij het breken van stengel of blad vrijkomt. De wetenschappelijke naam Trachelospermum is opgebouwd uit het Griekse woord trachelos, wat hals betekent, en sperma, de vertaling voor zaad. De plantennaam verwijst daarmee naar de lange, smalle zaden die enige gelijkenis vertonen met een smalle hals.

ZOMERBLOEI

Voor alle Trachelospermum-soorten geldt dat ze gaafrandig blad hebben dat vaak glimmend donkergroen is. De bloeiwijze is los en verschijnt zowel aan het einde van een twijg als langs die twijg. Vrijwel altijd zijn de bloemen crèmewit, bij enkele soorten is de bloemkleur violet. Een individuele bloem bestaat, net als bij oleander en maagdenpalm, uit vijf kroonlobben die aan het einde van een lange bloembuis staan. *T. asiaticum* is in Nederland vooral bekend als kuipplant. De soort is inheems in Korea waar deze groenblijvende, houtige en rijk vertakkende plant in bossen en struikgewas in vooral heuvelachtige gebieden groeit. Uiteindelijk hoogtes van 7 meter vormen geen uitzondering. De klimmer heeft behaarde twijgen en tot 6 cm lang leerachtig blad dat glanzend donkergroen is. Meestal is dat blad langwerpig,

Trachelospermum asiaticum Tricolor

Trachelospermum, sterk in bloei en geur

soms ovaalrond. Ondanks dat Trachelospermum in Nederland op vooral zonnige standplaatsen rijk bloeit, komt deze soort in zijn natuurlijke groeigebied ook in de halfschaduw voor. Daar is het een echte voorjaarsbloeiër die rijk bloeit in mei en juni. De bloemen zijn wit tot lichtgeel en circa 2 cm in doorsnede. Hier in Nederland is de soort vooral een plant voor in kuip en vindt de bloei in de (na)zomer plaats. Tegen een vorstvrije muur op het zuiden groeit de plant ook in de volle grond. Is de standplaats droog dan kan een volwassen plant toch aardig wat vorst verdragen. Daalt het kwik echter voor langere tijd dieper dan -10°C dan is bescherming aan te bevelen. Er is een cultivar 'Tricolor' die opvalt met witroze gekleurde blaadjes aan de jonge topscheuten. Later kleuren die blaadjes witbont en nog later egaal groen. Deze bonte cultivar is vorstgevoeliger dan de soort. 'Golden Memories', eveneens kwetsbaar bij vorst, heeft glanzend en bijna egaalgeel blad en bij 'Goshiki' is dat blad witbont.

GEURSELECTIES

De voor Nederland bekendste en meest winterharde Trachelospermum is *T. jasminoides*, de sterjasmijn. Het woord ster verwijst naar

de bloemvorm en jasmijn naar de bij vrijwel iedereen bekende sterk geurende bloemheester. Ook in de soortnaam *jasminoides* zit de naam van deze heester verwerkt. De sterjasmijn komt oorspronkelijk uit China, Japan en Korea en werd al in 1844 naar Europa gehaald. Vooral in de Mediterrane landen en in de luwe gebieden van Groot-Brittannië is de klimplant vanaf het moment van introductie erg geliefd. De soort is daar een veel geziene plant op zonnige zuidmuren. Vanwege de geur meestal dicht bij voordeuren of ramen aangeplant. *T. jasminoides* heeft dezelfde standplaatswensen als *T. asiaticum*. Deze soort, met eveneens ranke twijgen die zich overal omheen draaien, vormt in geval van vochtige ondergronden echter ook hechtwortels. Vandaar dat de plant ook als bodembedekker is te gebruiken. Afhankelijk van zon en temperatuur verschijnen de roomwitte en naar crèmegeel verkleurende bloemen vanaf het late voorjaar tot in de herfst. De bloemschermen zijn langgesteeld waardoor alle bloemen net boven het blad uitkomen. Goed zichtbaar dus en natuurlijk ook goed ruikbaar. Er zijn diverse cultivars waarvan de recente introductie 'Star of Toscane' opvalt met zijn lange bloei en welriekende bloemen.